

Patiënteninformatie

Darmvoorbereiding
colonoscopie
Afspraak na 12u00

Voorwoord

Je behandelende arts heeft samen met jou besproken dat je een colonoscopie moet ondergaan.

Als aanvulling op de uitleg die je reeds kreeg van jouw arts, biedt deze informatiebrochure je bijkomende informatie over de colonoscopie en over de nazorg.

Bij vragen kan je steeds terecht op de volgende telefoonnummers:

Chirurgisch dagziekenhuis:		03 491 22 35
Spoedgevallen:		03 491 29 00
Behandelende arts-specialist:		03 491 27 41

Het ganse team wenst je een spoedig herstel toe!

Afspraak colonoscopie: _____ dag: ____/____/_____

Namiddag: ____u_____

Je wordt twee dagen voor jouw afspraak opgebeld door het chirurgisch dagziekenhuis met het exacte uur van opname. Indien je toch niet gebeld wordt, neem dan contact met ons op: 03 491 22 35

Kan je niet aanwezig zijn op deze afspraak, laat het ons tijdig weten (minimum twee dagen op voorhand) op het nummer:
 03 491 27 41.

Algemeen

1. Darmvoorbereiding thuis (afspraak na 12u00)

- Het is belangrijk dat je voor het darmonderzoek de volgende richtlijnen strikt opvolgt.
- Om dit onderzoek te kunnen uitvoeren, moet de darm leeg zijn.
- Stukjes stoelgang kunnen het zicht tijdens het onderzoek belemmeren.
- Een perfecte voorbereiding is een absolute voorwaarde voor een kwaliteitsvol onderzoek.
- We zijn pas tevreden wanneer je bij een toiletbezoek enkel nog een urinekleurige, heldere ontlasting hebt.

Gebruik je geneesmiddelen zoals bloedverdunners?

Vraag jouw verwijzende arts minstens twee weken voor het onderzoek of je deze medicatie nog mag innemen.

Heb je diabetes?

Contacteer minstens een week op voorhand je endocrinoloog of je huisarts om de juiste aanpassingen te doen betreffende anti-diabetesmedicatie. Indien je insuline gebruikt, kom je de dag van het onderzoek 's morgens nuchter om 7u30 op het dagziekenhuis binnen voor opvolging van de suikers tijdens de darmvoorbereiding.

2. Chirurgisch dagziekenhuis

Wat mag je niet vergeten?

- Verwijsbrief van de (huis)arts, zonder verwijsbrief wordt het onderzoek niet uitgevoerd.
- Identiteitskaart
- Bloedgroepkaart
- Medicatielijst + medicatie in de oorspronkelijke verpakking
- Uitslagen onderzoeken:
Bij een darmonderzoek onder narcose wordt soms vanaf de leeftijd van 50 jaar een ECG of electrocardiogram vereist door de anesthesist. Vraag aan jouw verwijzende arts of dit nodig is.
- Breng de arts twee dagen op voorhand op de hoogte van een (mogelijke) zwangerschap of wanneer je borstvoeding geeft.
- De documenten die je vooraf toegestuurd kreeg vanuit de dienst endoscopie.
- Draag comfortabele, loszittende kledij.
- Breng reservekledij en reserve ondergoed mee.

Vorbereiding op de afdeling:

- Op de afdeling zal de verpleegkundige de dag van de opname een katheter inbrengen in je linkerarm. Hierlangs wordt de nodige medicatie toegediend.
- Ongeveer een half uur voor de ingreep krijg je een operatieschort aan.
- Draag geen juwelen of andere sieraden. Zo kan je ze dan niet vergeten of verliezen.

3. Hoe verloopt de colonoscopie?

- Je krijgt een sedatie + pijnstillers (Midazolam + piritramide) door de maagdarmarts of je krijgt een lichte narcose (propofol) door de anesthesist. Dit wordt op voorhand met je afgesproken.
- Je ligt op de linkerzijde.
- Een dun, plooibaar buisje met camera (colonoscoop) wordt via de aars in de endeldarm gebracht.
- Deze wordt verder opgeschoven door de volledige dikke darm en zo mogelijk tot in het uiteinde van de dunne darm.
- Tijdens het terugtrekken van de colonoscoop wordt de darm grondig bekeken.
- Het totale onderzoek duurt gemiddeld 30 minuten. Soms langer als er een behandeling wordt uitgevoerd.
- Tijdens het onderzoek neemt de arts zo nodig enkele kleine stukjes van het slijmvlies voor aanvullend microscopisch onderzoek (=biopsie).
- Als er poliepen aanwezig zijn, worden deze zo mogelijk, onmiddellijk weggenomen.
- Bloedingen worden gestelpt.
- Vernauwingen kunnen opengerokken worden door middel van een ballonnetje.

4. Risico's

- Verwickelingen treden zelden op. Deze kunnen zich voordoen tijdens het onderzoek of de eerste drie weken na het onderzoek.
- Bij het voorkomen van een scheurtje in de darmwand volgt er een heelkundige behandeling.
- Bij het wegnemen van een poliep kan er een bloeding ontstaan, maar die bloeding kan praktisch altijd gestelpt worden tijdens het onderzoek.
- Bij buikpijn, soms koorts, kan een postpolipectomiesyndroom (infectieziekte van het centraal zenuwstelsel) de oorzaak zijn.

Naast een pijnstillende behandeling thuis en relatieve rust, is hier soms ook een antibiotische behandeling noodzakelijk. Een postpolipectomiesyndroom kan laattijdig leiden tot een darm-perforatie (tot drie weken na de poliepwegname).

- Bij het optreden van een complicatie tijdens het darmonderzoek is een hospitalisatie vereist. De duur van jouw verblijf hangt af van de aard van het probleem en de vereiste behandeling.
- Indien de arts die het onderzoek uitvoert of de anesthesist oordeelt dat er een verhoogd risico is op complicaties na het onderzoek, word je opgenomen in het ziekenhuis en dien je minstens één nacht te verblijven. Gelieve hiermee steeds rekening te houden wanneer je het onderzoek plant.
- Plan dit onderzoek dus niet 14 dagen voor je op reis gaat.

Drie dagen voor het onderzoek

- Vermijd voedsel met pitten zoals druiven, kiwi en tomaten.
- Eet vezelarm volgens onderstaande richtlijnen.
- Is er een voedingsmiddel waar je zelf aan twijfelt? Dan eet je het beter niet voor het onderzoek.

Je hebt Moviprep (laxermiddel) nodig om je voor te bereiden op de colonoscopie. Dat kan je bij de apotheker verkrijgen zonder voorschrift. We raden aan deze medicatie minimum drie dagen voor het onderzoek bij de apotheker te kopen.

WEL		NIET
Wit brood, witte beschuit-ten, witte rijst, witte pasta, cornflakes (zonder toevoeging van fruit of noten)	Brood-, graan en zetmeelproducten	Aardappelen of aardappelbereidingen, volkoren producten, muesli en granen
Vlees, vis of vleeswaren zonder toevoeging van augurk, noten, ui. Geef voorkeur aan: vis, kipfilet, kalkoenfilet, biefstuk, gebrad, varkenshaasje of hamburger. Ei of eibereidingen, natuurquorn, tofu of seitan	Vlees, vis, eieren en vegetarische producten	Bereide vlees- of vissalades, sterk gekruide of vette vleeswaren zoals paté, gepaneerde of gefrituurde vlees- of visproducten. Bereide vleesvervangers en gedroogde peulvruchten
	Groenten	Alle groenten
Fruit in blik op siroop of sap bijvoorbeeld perzik, abrikoos, peer	Fruit	Alle vers en gedroogd fruit. Ananas in blik op siroop of sap
Witte natuuryoghurt, kaas zonder noten of harde korst	Melk- en melkproducten	Alle producten met toevoeging van stukjes fruit, noten, muesli of granen. Kaas met noten of harde korst
Smeer- en bereidingsvet	Smeer- en bereidingsvet	Frituurolie
Cake zonder fruit, droge koek, druivensuiker	Restgroep	Alle bereidingen met noten, (gedroogd) fruit of granen
Helder fruitsap zonder pulp, frisdrank, water, koffie en thee, gezeefde soep (zonder groenten) of heldere bouillon	Drank	Alcoholische dranken, melk, grenadine, gekleurde dranken, energiedranken

Een dag voor het onderzoek

om 16 uur

- Eet enkel nog een **bescuit** met smeerkaas of hesp, pudding, yoghurt (zonder granen en fruit) of heldere bouillon (zonder groenten).
- Je mag nadien niets meer eten, enkel **heldere dranken** (niet-bruisend water, appelsap zonder pulp, heldere thee zonder melk, zwarte koffie zonder melk) drinken **tot twee uur voor jouw afspraak in het ziekenhuis**.

van 18 uur tot 19 uur

- Meng de eerste verpakking **Moviprep (A+B)** met 1 liter water en roer het geheel tot een heldere vloeistof.
- Drink de vloeistof op binnen het uur (= 1 glas per 15 minuten).

van 19 uur tot 21 uur

- Drink nog 2 liter heldere vloeistof extra, bij voorkeur **water**. (Andere heldere dranken zijn: niet-bruisend water, appelsap zonder pulp, heldere thee zonder melk, zwarte koffie zonder melk)
- Blijf voldoende in beweging.

Dag van het onderzoek

6 uur voor de afspraak in het ziekenhuis

- Neem alleen de uiterst noodzakelijke medicatie in zoals je met de (huis)arts hebt afgesproken!
- Je mag niets eten!

30 minuten later

- Meng de tweede verpakking **Moviprep (A+B)** met 1 liter water en roer het geheel tot een heldere vloeistof.
- Drink de vloeistof op binnen het uur (= 1 glas per 15 minuten).
- Drink binnen het volgende uur nog 1 tot 2 liter heldere vloeistof extra, bij voorkeur **water**. (Andere heldere dranken zijn niet-bruisend water, appelsap zonder pulp, heldere thee zonder melk, zwarte koffie zonder melk).

Je mag enkel heldere dranken (niet-bruisend water, appelsap zonder pulp, heldere thee zonder melk, zwarte koffie zonder melk) **drinken tot twee uur voor jouw afspraak in het ziekenhuis.**

Goede voorbereiding = waterige, lichtgeel (niet bruin) gekleurde stoelgang zonder brokjes.

Heb je de voorbereiding onvoldoende gevolgd, dan kan dit mogelijke gevolgen hebben:

- *Het onderzoek kan niet doorgaan en zal opnieuw moeten gebeuren op een ander moment.*
- *De arts kan de darm niet goed bekijken.*
- *Er is een hoger risico op verwikkelingen.*
- *De arts kan noodzakelijke behandelingen niet uitvoeren zoals bv. het verwijderen van poliepen.*
- *De anesthesist kan besluiten om je niet in slaap te doen.*

Indien de stoelgang nog bruin gekleurd is, aarzel dan niet om ons te contacteren, ook bij problemen of voor medische vragen op het nummer: ☎ 03 491 27 41

Na het onderzoek

- De arts legt je onmiddellijk na het onderzoek uit hoe het onderzoek is verlopen en deelt de resultaten mee in het onderzoekslokaal.
- De arts komt niet meer op de kamer tenzij de arts op voorhand anders met je afspreekt.
- Bij terugkomst op het dagziekenhuis zullen de nodige controles uitgevoerd worden.
- De eerste uren na het onderzoek kan je hinder hebben van lichte buikpijn, krampen, een opgeblazen gevoel, winderigheid, stoelgangsdwang.
- Onmiddellijk na het onderzoek mag je water drinken.
- Indien het water drinken goed gaat, krijg je een appelsap en wafel.
- Wanneer dit goed verloopt mag je na 1 tot 1,5 uur het dagziekenhuis verlaten.
- Thuis aangekomen mag je een lichte maaltijd eten.
- Je mag de eerste 12 uren na het onderzoek geen risicovolle activiteiten uitvoeren of belangrijke beslissingen nemen. Dit omdat je een narcose of een sedatie hebt ondergaan.
- Je mag geen motorrijtuig besturen.

Laat je afhalen door een begeleider op het dagziekenhuis. Deze begeeft zich naar het dagziekenhuis 1,5 uur na de opname.

Naar huis

- Bij ontslag ontvang je een ontslagbrief voor jouw huisarts.
- **Het is belangrijk de inhoud van de ontslagbrief ongeveer zeven dagen later te bespreken met jouw huisarts.**
- Op die tijd is je huisarts op de hoogte van de aanvullende microscopische onderzoeken (biopsies of weggenomen poliepen) en wijzigingen in het opvolgbeleid.
- Gebruik na wegnahme van de poliepen gedurende drie weken geen bloedverdunners of medicaties met bloedverdunnende eigenschappen bv. aspirines en ontstekingswerende middelen tenzij de darmarts dit heeft toegestaan.
- In bepaalde medische omstandigheden zal de uitvoerende darmarts een alternatieve bloedverdunnende behandeling voorstellen.
- Probeer de eerste 12 uur na de verdoving zoveel mogelijk te rusten en beperk jouw activiteiten.
- Wees voorzichtig als je wandelt of trappen gebruikt.
- Gebruik de eerste 24 uur geen alcohol, geen slaapmiddelen of geen antidepressieve middelen, dit versterkt het effect van de verdoving.
- Je mag vanavond nog een lichte maaltijd eten (broodmaaltijd met wat drank) indien er geen lichamelijke klachten/problemen ontstaan zijn na het onderzoek.

Wanneer een arts raadplegen na thuiskomst?

- ▶ Bij bloedverlies (zwarte / teerachtige / rode ontlasting)
- ▶ Overdreven duizeligheid of flauwte
- ▶ Hevige pijn (in de buik, keel of op de borst)
- ▶ Koorts / rillingen
- ▶ Misselijkheid / braken

Ga neerliggen op je linkerzijde en neem contact met je huisarts of de dienst spoedgevallen ☎ 03 491 29 00

Wat te doen bij verhindering?

Als je door ziekte of om een andere reden verhinderd bent jouw afspraak na te komen neem dan, minstens 48 uur vooraf, contact op het telefoonnummer 📞 03 491 27 41.

Je kan dan wellicht een nieuwe afspraak maken en in jouw plaats kan een andere patiënt geholpen worden.

Als je na het lezen van deze infobrochure nog vragen hebt in verband met de colonoscopie, aarzel niet ze te stellen aan je behandelende arts of verpleegkundige.

Het Chirurgisch Dagziekenhuis is bereikbaar
tijdens de kantooruren op werkdagen:
☎ 03/491 22 35.

Buiten de kantooruren en tijdens het weekend:
spoeddienst ☎ 03/491 29 00.

Of contacteer je huisarts.

© 2017 H.-Hartziekenhuis

H.-Hartziekenhuis | Mechelsestraat 24, 2500 Lier | www.hhzhlier.be
T: 03/491 23 45 | Afspraken 03/491 27 20 - 03/491 27 41